

ALTUM valsts atbalsta programmas biznesam

26.02.2016

Attīstības finanšu institūcija

Attīstības finanšu
instrumenti

bijusī Hipotēku banka

ALTUM darbības jomas

UZŅĒMĒJDARBĪBAS ATTĪSTĪBA

- MVU attīstības veicināšana – investīcijas, eksports, inovācijas, ražošana
- Biznesa uzsākšanas veicināšana
- Sociālā uzņēmējdarbība – atbalsts ar papildu sociālo mērķi

ENERGOEFEKTIVITĀTE

- Daudzdzīvokļu mājokļu siltināšana
- Energoefektīvu tehnoloģiju izmantošana

LAUKSAIMNIECĪBA

- Lauku saimniecību attīstība
- Atbalsts uzņēmējdarbībai laukos
- Latvijas Zemes fonds

ATBALSTS NOTEIKTĀM KATEGORIJĀM

- Mājokļu galvojumu programma ģimenēm ar bērniem
- «Krīzes» atbalsta programma
- Citas potenciālās jomas

Atbalsta programmas dažādiem segmentiem

Biznesa uzsācēji, mikrouzņēmumi

Starta programma

Sākuma riska kapitāls

Mikrokredīti, tiešie

Atbalsts start-up vides
attīstībai, t.sk.
LabsOfLatvia.com

Mazie un vidējie uzņēmumi

Kredītu garantijas

MVU izaugsmes
aizdevumi

Aizdevumi infrastruktūras
uzlabošanai

MVU mikrokredītu
programma

Eksporta kredītu
garantijas

Mezanīna aizdevums

Izaugsmes riska kapitāls

Lauksaimnieki

Kredītu garantijas
lauksaimniekiem

Apgrozāmo līdzekļu
aizdevumi
lauksaimniekiem

MVU izaugsmes
aizdevumi
lauksaimniekiem

Zemes iegādes aizdevumi

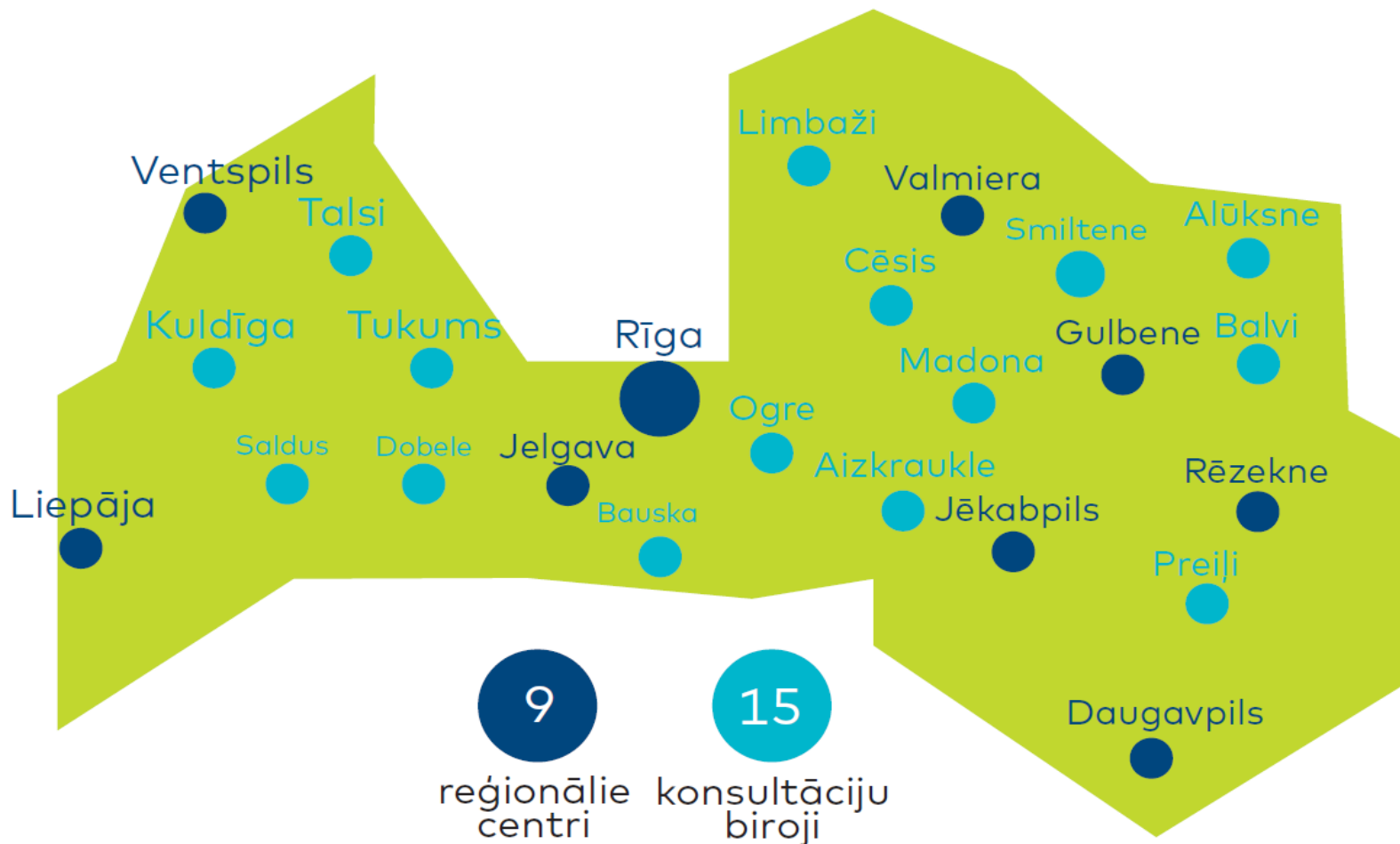
Citas klientu grupas

Mājokļu galvojumu
programma

Kredītu garantijas
daudzdzīvokļu māju
siltināšanai

Latvijas zemes fonds

ALTUM – blakus uzņēmējiem visā Latvijā

ALTUM atbalsts visā Latvijā

229.2 miljoni EUR | 4672 projekti

PROJEKTI

1480

1234

1117

841

IEDZĪVOTĀJI

- Kredītu garantijas DM siltināšana
- Mājokļu galvojumi ģimenēm ar bērniem
- Zemes fonds

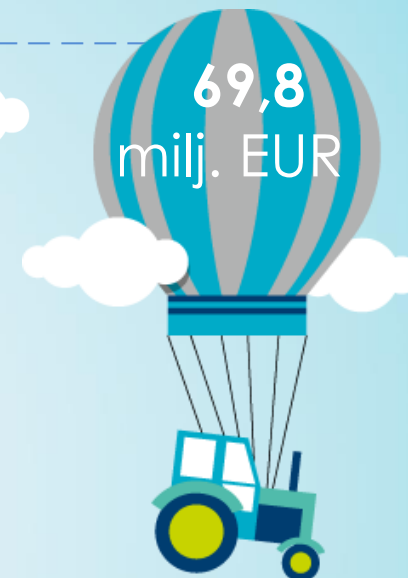
MVU

- Mezanīna aizdevums
- MVU mikrokredīti – tiešie
- Konkurētspējas aizdevumi
- Eksporta kredīta garantija
- MVU izaugsmes aizdevumi
- Kredītu garantija
- Riska kapitāls

UZSĀCĒJI

- Atbalsts apmācību rīkošanā
- Starta programma
- Mikrokredīti - tiešie
- Mikrokredīti - netiešie
- Riska kapitāls

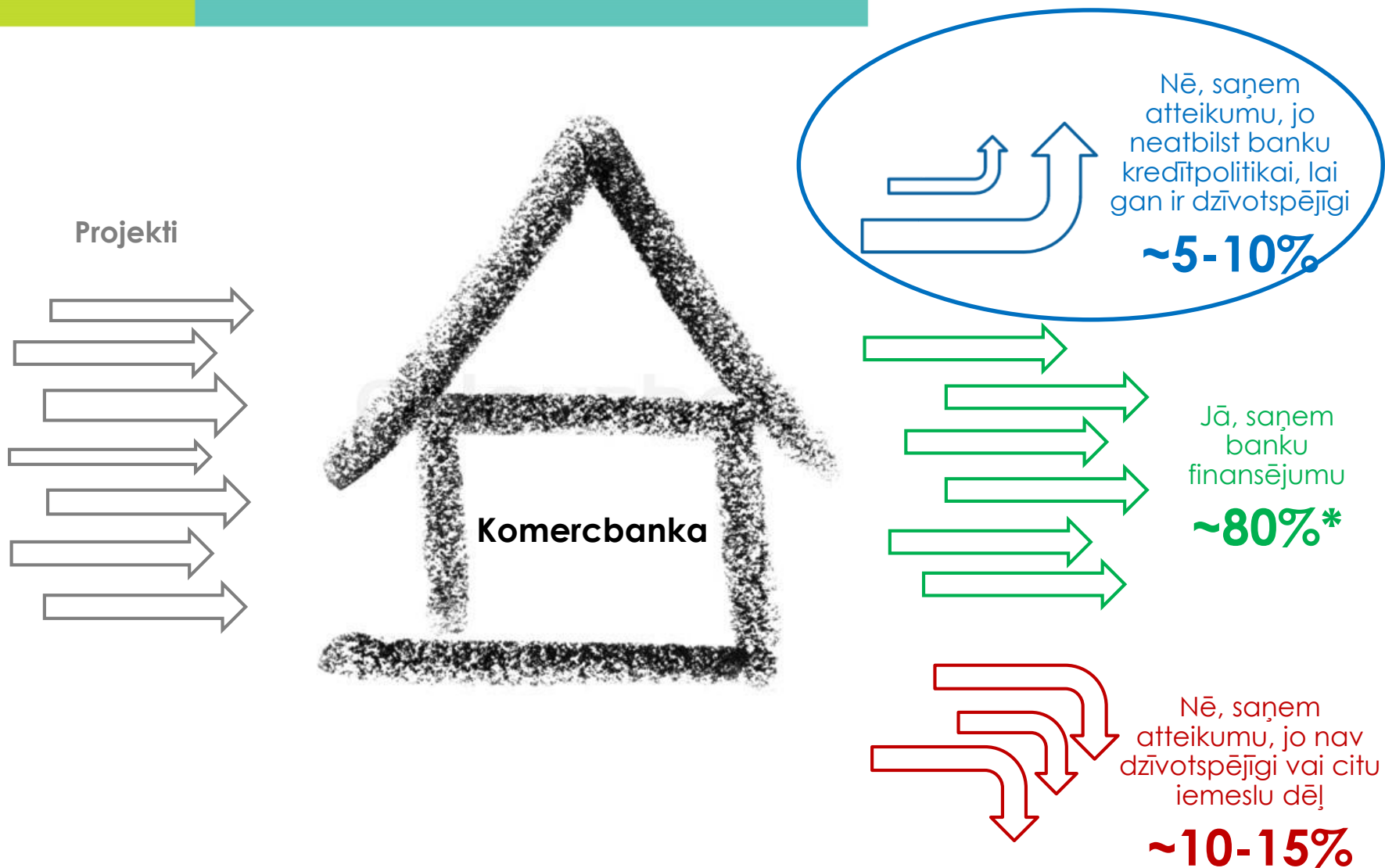
LAUKSAIMNIEKI

- Apgrozāmo līdzekļu aizdevumi
- Zemes iegādes aizdevumi
- Kredītu garantijas
- MVU izaugsmes aizdevumi

Dati no 01.01.2014 līdz 31.12.2015

altum

Kādos gadījumos uzņēmējam jāmeklē valsts atbalsts?

* Avots: TNS Omnibuss, 2013.g.sept.; % no tiem uzņēmumiem, kas pēdējā gada laikā meklējuši finansējumu bankās

Valsts atbalsts – risinājums dažādās situācijās

ATŠKIRĪGS PIEDĀVĀJUMS DAŽĀDĀM UZŅĒMUMU ATTĪSTĪBAS VAJADZĪBĀM:

Vajadzības

Trūkst nodrošinājuma

Garantijas, aizdevumi

Trūkst kapitāla finansējuma piesaistei

Mezanīna aizdevums

Trūkst pieredzes vai paaugstināts risks

Aizdevumi, garantijas

Uzņēmums idejas stadijā

Komplekss atbalsts uzsācējiem

Trūkst kapitāla attīstībai

Riska kapitāls

Risinājumi

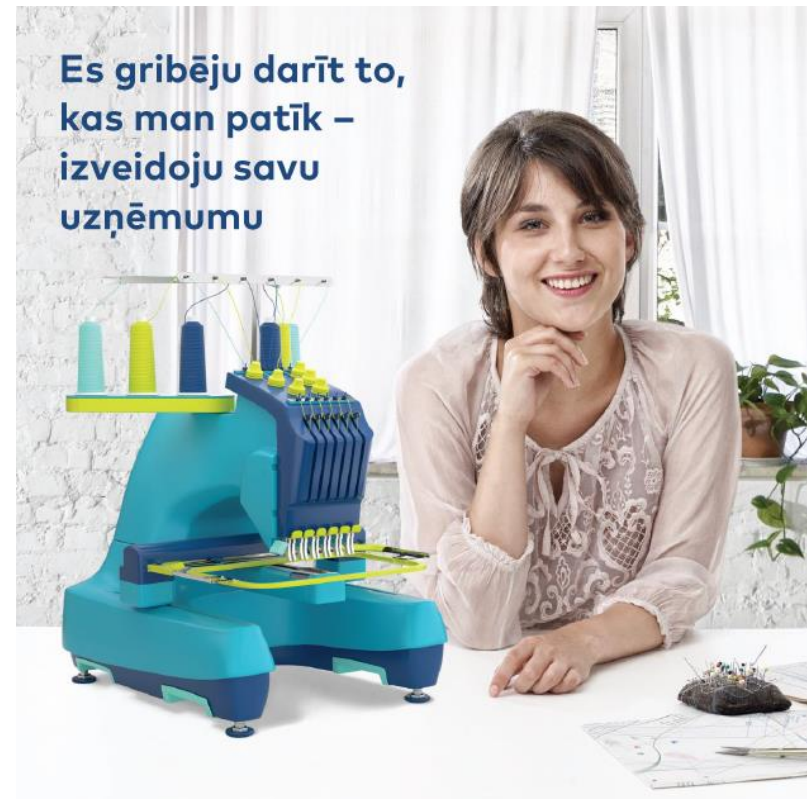
Starta programma – kompleks piedāvājums

- Biznesa uzsācējs – no idejas (uzņēmums vēl nav dibināts) līdz 3 gadu vecam uzņēmumam
  - ✓ **Atbalsts un padoms:** projekta izvērtējums, konsultācijas, palīdzība biznesa plāna rakstīšanā
  - ✓ **Finansējums:** aizdevumi, procentu subsīdijas

Starta programma

- **Aizdevums**
  - līdz EUR 77 000
  - uz termiņu līdz 8 gadiem
- **0% līdzfinansējums**
  - projektiem līdz EUR 7 200, lielākiem – 10%
- **Procentu likmes subsīdijas**
  - Uzņēmumiem līdz 1 gadam – 80 % no maksājamās procentu summas
  - Uzņēmumiem no 1 līdz 3 gadiem – 70 % no maksājamās procentu summas
- **Bez papildu ķīlas**
  - aizdevumiem līdz EUR 25 000
  - lielākiem aizdevums 135% no ķīlas
- **Konsultanti**
  - Altum konsultantu tīkls visā Latvijā

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Mikrokreditēšanas programmas

	Mikrokreditēšanas programma	MVU mikrokreditēšanas programma
Uzņēmēja līdzdalība	10% projektiem virš EUR 7 100	
Procentu likme	Fiksēta	
Galvojums	Katra īpašnieka galvojums 100% apmērā no summas	
Mērķauditorija	Mikro, biznesa uzsācēji	Mikro, biznesa uzsācēji, MVU
Summa	Līdz EUR 14 300	Līdz EUR 25 000
Termiņš	Līdz 5 gadiem	Līdz 7 gadiem (AL – 5 gadi)
Procentu likme	5-8%	No 7%
Nozaru loks	plašs, t.sk. lauksaimniecība	plašs, izņemot primāro lauksaimniecību
Ierobežojumi	ja esošo saistību summa pārsniedz EUR 70 000	-

Kredītu garantiju būtība un veidi

Uzņēmējs

ar savu projektu vēršas bankā ar lūgumu piešķirt tam kredītu

Banka

pieprasa kredītu segt ar lielāku nodrošinājumu, nekā uzņēmējs spēj sniegt

Uzņēmējs un Banka

vienojas par ALTUM kredīta garantijas piesaisti un banka vēršas pie ALTUM ar lūgumu piešķirt kredīta garantiju

ALTUM

piešķir kredīta garantiju un banka izsniedz kredītu

- **Komersantu garantija** (iepriekš LGA)
- **Lauksaimnieku garantija** (iepriekš LAF)

Komersantu garantijas

- **Apmērs līdz 80%**
- **Garantētā summa līdz 1.5 milj. EUR**
- **Termiņš līdz 10 gadiem**
- **Garantijas maksa gadā 0.2-1.25%**

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Lauksaimnieku garantijas

- **Garantijas apmērs līdz 80%**
- **Garantijas summa**
  - līdz **1 milj. EUR** vienam kredītaņēmējam vai savstarpēji saistītu kredītaņēmēju grupai,
  - līdz **1.5 milj. EUR** LPKS,
- **Garantijas termiņš līdz 10 gadiem**

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

MVU izaugsmes aizdevumi

- **Atbalsts pieejams**
  - mikro, maziem un vidējiem uzņēmumiem
  - lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvām sabiedrībām
- **Aizdevuma summa**
  - investīcijām līdz EUR 430 000 (lauksaimniecībā līdz 2.85 milj. EUR)
  - apgrozāmiem līdzekļiem līdz EUR 285 000
  - pakalpojumu nozarē mazajiem un mikro uzņēmumiem līdz EUR 43 000
- **Līdzfinansējums**
  - 10% investīcijām
- **Garantija**
  - ALTUM garantija ražotājiem (aizdevums 135% no ķīlas ieguldījumiem infrastruktūrā 165%)
- **Procentu likmes subsīdijas jauniem uzņēmumiem (līdz 5 gadiem)**
  - 50 % no maksājamās procentu summas

Katrs stāsts iedvesmo

Pēnes L

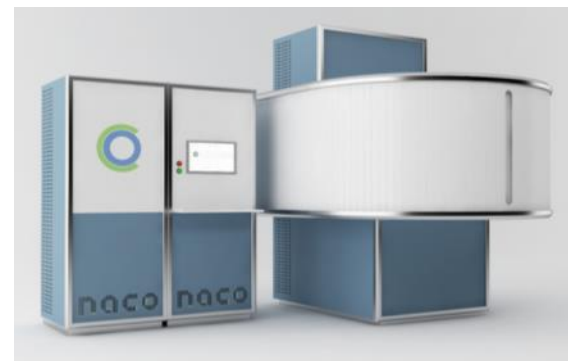
Kartupeļu čipsu ražotājs. Izmantojot valsts atbalsta programmu finansējumu veicis nozīmīgas investīcijas, paplašinot un modernizējot ražotni. Tas ļāvis palielināt ražošanas jaudas un eksporta apjomu, lai pie mums iecienītos čipsus plaši pazītu arī ārpus Latvijas.

Dimdiņi

Dārzeņu audzēšanas un pārstrādes uzņēmums, kas specializējas kāpostu audzēšanā. Valsts atbalsta programmu finansējums lietots gan ēku labiekārtošanai, gan iekārtu iegādei.

Foto: Dzirkstele

Naco Technologies

Zinātnieku izveidots uzņēmums radījis iekārtu, ar kuru dažādiem mašīnbūves, aviācijas u.c mehānismiem veido speciālu pārklājumu, padarot tos izturīgākus pret nolietojumu un pagarinot to kalpošanas laiku.

Katrs stāsts iedvesmo

Skrīveru saldumi

Arī visā Latvijā iecienīto Skrīveru gotiņu un citu Skrīveros ražoto saldumu tapšanā bijis nepieciešams valsts atbalsts. Ar tā palīdzību remontētas telpas, gādāti apgrozāmie līdzekļi.

My Place – bērnu mēbeles KUKUU

Modernu un funkcionālu bērnu mēbeļu ražošana. Idejas un zīmola attīstīšana notika biznesa inkubatora paspārnē, bet valsts atbalsts palīdzēja uzsākt ražošanu.

MGS Factory

Ražo koka rotaļlietas, leļļu mājas un populāro skrejriteni DIP DAP. Uzņēmums izaudzis biznesa inkubatorā, bet tālāko attīstību panācis ar ALTUM valsts atbalstu.

Lauksaimnieku apgrozāmo līdzekļu aizdevumi

- **Atbalsts pieejams lauksaimniecības**
  - produktu primārajiem ražotājiem
  - pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām
- **Aizdevuma summa**
  - no 7 tūkst. līdz 1.0 milj. EUR
  - kooperatīvajām sabiedrībām līdz 2.85 milj. EUR
- **Mazākas nodrošinājuma prasības**
  - aizdevums līdz 135% no ķīlas
- **Procentu likme**
  - EUR fiksētā no 4%

Zemes iegādes aizdevumi

- **Aizdevumu piešķir**
  - lauksaimniecībā izmantojamās zemes un uz tās esošu būvju iegādei, ja būvju kadastrālā vērtība nepārsniedz 30% no zemes kadastrālās vērtības
- **Aizdevuma summa**
  - līdz 430 tūkst. EUR
- **Procentu likme**
  - fiksētā daļa 2.5% gadā
  - mainīgā daļa – Valsts kases resursu cena (šobrīd 0.5%)
- **Zemes iegādes mērķis**
  - lauksaimniecības produktu ražošanai

Eksporta kredīta garantijas būtība

Eksportētājs

lai nosegtu eksporta riskus, eksportētājs piesaista ALTUM eksporta garantiju un piegādā Latvijā ražotu preci pircējam uz pēcapmaksas nosacījumiem

Pircējs

nenorēķinās par tam piegādāto preci noteiktajā atliktā maksājuma termiņā

Eksportētājs

par pircēja neveiktu maksājumu paziņo ALTUM, pēc kā tiek uzsākts 90 dienu parāda piedziņas process

ALTUM

pēc 90 dienu parāda piedziņas perioda aprēķina neatgūto parāda summu un izmaksā zaudējumu atlīdzību eksportētājam

Atliktā maksājuma apdrošināšana

- Ārvalstu pircēja maksātspējas riska segšana
- Ārvalstu pircēja bankas riska segšana

Pircēja (importētāja) risks

Pārdevēja (eksportētāja) risks

Eksporta kredītu garantija

- **Uzņēmumu profils**
  - MVU un lielie uzņēmumi
  - Jau eksportējoši uzņēmumi vai tādi, kas tikai plāno eksportēt
  - Patēriņa preču un kapitāla preču eksportētāji
  - Preču un pakalpojumu eksportētāji
  - Bez darbības nozaru ierobežojumiem
- **Garantijas summa**
  - Līdz 1 milj. EUR uz vienu ārvalstu debitoru
- **Atliktā maksājuma limits**
  - Līdz 2 gadiem
- **Garantijas segums**
  - Līdz 90%
- **Likme**
  - Prēmijas apmērs no 02.% līdz 3.7%

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Katrs stāsts iedvesmo – eksporta kredīta garantija

kronospan

KNAUF

EUROPLAST

Mezanīna aizdevuma būtība

Uzņēmējs

ar savu investīciju vai apgrozāmo līdzekļu projektu vēršas bankā ar lūgumu piešķirt tam kredītu

Banka

pieprasa uzņēmējam līdzfinansējumu apmērā, kas pārsniedz viņa iespējas

Uzņēmējs un Banka

vēršas pie ALTUM ar lūgumu piešķirt mezanīna aizdevumu

Uzņēmējs, banka un ALTUM

vienojas par investīciju vai apgrozāmo līdzekļu projekta finansēšanu

Mezanīna aizdevums

- **Aizdevuma apjoms** –ALTUM sedz līdz **40%** no projekta kopējām izmaksām
- Aizdevuma maksimālais termiņš ir **10 gadi** un apjoms nepārsniedz **5 milj. EUR**
- Aizdevums ir pakārtots bankas aizdevumam ar zemākas kārtas nodrošinājumu

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Katrs stāsts iedvesmo – mezanīna aizdevumi

Riska kapitāla darbības principi

- Iespēja attīstīties:

Tehnoloģiskiem
iesācēj-
uzņēmumiem

Uzņēmumiem
ar lielu izaugsmes
potenciālu

Inovatīviem
uzņēmumiem,
kuros tradicionālie
finansētāji atturas
ieguldīt augstā
riskā dēļ

- Investors kļūst par uzņēmuma **biznesa partneri**, sekmējot uzņēmuma straujāku izaugsmi un vērtības pieaugumu.
- Uzņēmums ar investoru **dala** gan riskus, gan peļņu.
- Uzņēmumam ir **pieeja** plašam kontaktu un ekspertu lokam.

Riska kapitāls

- **Finansējuma veids**
  - Ieguldījums uzņēmuma pašu kapitālā vai
  - Mezanīna aizdevums
- **Termiņš**
  - Ieguldījums uz laiku no 3 līdz 8 gadiem
- **Finansējuma mērķis**
  - Apgrozāmiem līdzekļiem un/vai
  - Investīcijām
- **Investīciju apjoms**
  - Vienā uzņēmumā no EUR 50 000 – 1.5 milj. EUR

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Kur var saņemt riska kapitālu?

EXPANSION
CAPITAL

Izniedz līdz **€1,5 milj.**

FLYCAP

Izniedz līdz **€1,5 milj.**

IMPRIMATUR
CAPITAL

Izniedz līdz **€0,2 milj.**

ZGI
CAPITAL

Izniedz līdz **€1,5 milj.**

Maksimālais investīciju
apjoms vienā uzņēmumā ir

€1.5 milj.

Molport

Ķīmisko savienojumu tirdzniecības platforma, kas ļauj zinātniekiem ātri un ērti iegādāties ķīmiskās vielas tieši no paša ražotāja. Klientu vidū ir 9 no 10 top pasaules ķīmijas universitātēm, pētniecības institūti, biotehnoloģiju un farmācijas kompānijas no 65 valstīm. Molport datubāzē klientiem ir pieejami vairāk kā 25 miljonu ķīmisko savienojumu. Uzņēmumā ieguldījuši riska kapitāla fondi Imprimatur Capital un FlyCap.

MAILIGEN

E-pasta mārketinga serviss. Fonda FlyCap Investment Fund investīcijas ļāvušas kļūt par vienu no vadošajiem pasaulē. Uzņēmumi vairāk nekā 100 pasaules valstīs efektīvi komunicē ar saviem klientiem, izsūtot e-pastus caur Mailigen platformu.

Katrs stāsts iedvesmo

STENDERS

Viens no lielākajiem kosmētikas ražotājiem Ziemeļeiropā. STENDERS ir vairāk nekā 350 produkti un vairāk nekā 230 veikali 23 pasaules valstīs. Fonda BALTCAP investīcijas palīdzējušas uzņēmumam attīstīties.

AirDog

Pasaulē pirmais pašsekojošais bezpilota lidaparāts AirDog, kas autonomi seko sportistam un filmē to ar GoPro sporta kameru. Produkta attīstībai piesaistītas investīcijas no FlyCap, Imprimature Capital un citiem investoriem.

Paldies !

www.altum.lv

